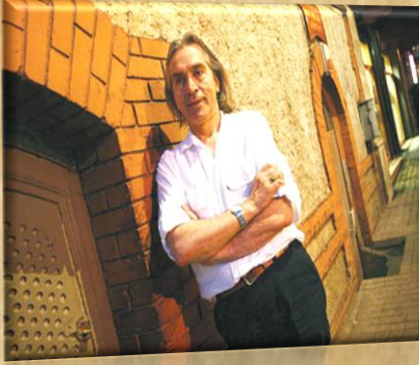

İRŞAD 2009

Ekim sayısı

DİVAN EDEBİYATÇILARINDAN
İSKENDER PALA

BU AY
TUTUNACAĞIMIZ YILDIZ
“BİLAL B. REBAH”

99 ESMA'DAN

Y
A
K
U
D
U
S

*Nefsin elinden kaçarken yırtılmaktır Aşk;
Ve tadını da en iyi Yusuf'un gömleği bilir...*

İÇİN DEN EKİLLER

Mustafa Özbağ Efendi'nin
Sohbetlerinden...

Sahabelerin, Pirlerin Zikri
KUR'AN

Şah-ı Mevlana Celaleddin'i
Rumi'den Seçmeler

Resulullah'ın Nur'unda Kur'an ve
Sünnete uyabilmek
"Özgülü MUŞTU"

Peygamberler Tarihi "Aslı GÜNDÜZ"

Fethi Güzel Şehirden Dost Diyarına
"Sükûnun Bendesi"

Nun'ca "Gülşah KÖPRÜ"

Her güne bir ayet, bir hadis, bir hikâye

İslam'da Evlilik "Emine ŞEN"

Sohbet-i Piran "Nihal KARADENİZ"

Çeşni

Peygamber (s.a.v)'in dört Gülü "Nuran OKLU"

Çocuk Eğitimi ve Aile "Kadriye TAŞ"

Psikoloji "Semiha KORUR"

Edeb'iyat "Zeynep KOÇDEMİR"

Onlar yıldızlar "Derya MAKTAV"

Hayatü's sahabe "Fatma ÇAPRAZOĞLU"

Sağlık "Elif KIRAZ"

Cilt Bakımı "İpek TOPRAKCI"

Sanat-ı Osmaniyye "Gülşah KÖPRÜ"

Özlem'ini duyduğunuz yemekler
"Özlem MOLLAOĞLU"

Şifalı Bitkiler

Bunları Biliyor muydunuz?

Pratik Bilgiler

Esmâ'ül Hüsna "Gülşah KÖPRÜ"

“EDEB BİR TAC İMİŞ NURİ HÛDA’DAN, GİY TACI EMİN OL HER BELADAN.”

Ahlakımız, İslami bir tamamiyete kavuşturmak için Peygamberimizin ahlak düsturu sırasıyla her ay köşemizde bir ahlaki temelden bahsedeceğiz. İlk konumuz insana hayırdan başka bir şey kazandırmayan haya (BUHARI) olacak.

KUR’AN hayatımızı hukuki yönden şekillendirirken sosyalliğine de şekil vermektedir. Bu nedenle de bir çok ayette ahlaka, edebe vurgu yapılmaktadır. Edeb-haya ilk olarak kazanılması gereken ahlak düsturudur. Nitekim bunu birçok alim, veli, mutasavvıf sohbetlerinde ve eserlerinde vurgulamışlardır. Herkes tarafından aşinalık kazanmış olan **“EDEB YA HÛ!”** uyarısı medreselerde, dergahlarda, öğretilerde sıkça vurgulanmıştır. Hû Allah demektir. Edeb ya Hû’da Allah’tan haya etmek anlamına gelir ki birçoğumuzun çok da ehemmiyet göstermediği bir husustur. Zira kulun Rabb’inden utanmaması O’nun her an kendisiyle olduğu bilincini yitirmesine neden olur. Bu düşüncede zamanla yapılması çekinilen davranışların alenileşmesine hatta alışkanlık kazanmasına neden olur. Zira Peygamber Efendimiz(SAV) şöyle buyurmuştur:

“Allah-u Teala’dan haya edin! Allah’tan haya eden, kötü düşünceden uzak durur, midesine girenleri kontrol eder, ölümü hatırlar.” (TIRMİZİ)

Diğer bir hadis-i şerifte de hayanın önemi şöyle vurgulanmıştır:

“Vaktiyle gelip geçen bütün peygamberlerin ittifak ettiği ve insanlığın eriştiği yüksek bir düstur: ‘UTANMAZSAN DİLEDİĞİNİ YAP.’ sözüdür.” (BUHARI)

İmanın tamamlanması için hayanın olması şarttır. (BUHARI;MÜSLİM) Birşeyin yarım kalması işlerliği yarıya düşürür, bu da verimi azaltır. İmanla eş değerde tutulan hayanın yokluğu düşünülemez. Nitekim haya ile iman ikiz kardeş gibidirler. Biri giderse diğeri de gider. (EBU NUAYM)

Pir Hazreti Mevlana’nın haya bütünlüğü hakkında sözü gayet nettir:

“İnsanoğlunda eğer haya yoksa, bilin ki o insan değildir. İnsanoğlunun cismi il hayvan arasındaki fark haya dolayısıyladır. Yemek, içmek, barınmak, üremek gibi haller hayvanda da vardır, insanda da vardır. Bunların dışında ve üstündeki davranışlar insanı insan eden hallerdir.”

Dinimizin temelini inşa edelim ki basamaklarımız sağlam olsun inşaallah.

“HER DİNİN BİR AHLAKI VARDIR, İSLAM’IN AHLAKI DA HAYADIR.”

*İranlı şair der ki, aşka uçma kanatların yanar;
Mevlana der ki, aşka uçmadıktan sonra kanat neye yarar...*

Hz. Mevlana'nın Ufkunda

Dost Ruha Sefa, Cana Şifadır

Herhangi bir kimse ile birlikte oturduğun zaman, Ruhun zevk almaz, gönlün huzur duymaz ve beşeriyet halinden kurtulamazsan, O kimsenin sohbetinden sakın, Yoksa ermişler ve aziz varlıkların canları, haklarını sana helal etmezler.

Ben Sıcak Gözyaşlarımla, Soğuk Ah Edişimin Farkındayım

Hiç durmadan gönlün etrafında dönüp duruyorsun. Ne yapacağını biliyorum. Gönlü kanlara boğacak, yüzü sapsarı sarartacaksın. Bir kurnazlık ettin, bir oyun oynadın, gönlün varını yoğunu aldın, götürdün. Bu oyundan sonra daha ne oyunlar oynayacağını, başıma neler açacağını, neleri meydana çıkaracağını biliyorum. Bir bakışla ciğerimi yaraladın, onu ateşlere attın, yaktın, yandırdın. Daha neler yapacağını biliyorum. Sıcak gözyaşlarım hakkı için, soğuk ah edişimin hatırı için olsun, nasıl yandığımı zaten biliyorsun. Sor bakalım, ben sıcak gözyaşlarımla soğuk ah edişimin farkındayım. Sıcaklığın yakıcılığı, soğukluğun donduruculuğunu anlıyorum. Benim bağrım tutuşmuş, gönlüm yanıyor. Senin eteğin tutuşmuş ama arada fark var. Yanıştan yanışa, dumandan dumana, dertten derde farklar var olduğunu ben biliyorum. *Hz. Mevlana*

Gülşah KÖPRÜ

ORUCUN MANASI

Oruç sağlık için tutulmaz. Oruç açların halini anlamak için tutulmaz. Oruç Allah emrettiği için tutulur. “Geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de oruç farz kılındı.” Oruç Allah’ın emridir. Hatta biz orucu herhangi bir şeye bağlamaksızın sırf ‘fisebilillah’ Allah emrettiği için tutarız. Bu, işin şeriat noktasıdır. Biz orucu Allah’ı sevdiğimiz için tutarız. Orucu şeriat noktasında tutan bir kimse ramazan otuz gün orucunu tutar, bitirir. Şeriatın emrini, Allah’ın emrini yerine getirmiştir. Ehli tasavvuf orucu sever. Allah’ı sevenler Allah’ın sevdiğı ibadetleri severler. Allah’ı sevenler Allah’ın sevdiğı şeyleri severler. Allah’ın sevdiğı ahlakı sever, Allah ‘Ben şunu seviyorum.’ dediğinde, O’nun sevdiğini yapar. İşte; ‘Oruçlunun ağız kokusu benim çok hoşuma gider.’ diyorsa Allah, o kimse Allah’ın hoşuna gidecek olan o kokuyu üzerinde hep bulundurmayı düşünür. ‘Oruçlunun ağız kokusu bana miskten daha güzel gelir.’ diyorsa, sen ağzını kokulandır. Ramazandan ramazana kokulandırma. Ya? Sen ağzını devamlı kokulandırmaya çalış ki Allah gelsin senin kokuna müştak olsun. Sen ağzını devamlı o kokuyla bulundur ki Allah senin ağız kokundan yüzünü çevirmesin. Ağzın ne zaman pis kokar? Gıybet edersen, dedikodu edersen ağzın pis kokar, necis kokar. Eğer ki suizan beslersen necis kokar. Dilinle ağzınla haram işlersen ağzın necis kokar, Allah o ağzın kokusunu sevmez. Allah o ağızı sevmez. Haramla iştigal eden bir ağız Allah sevmez.

O zaman âşık, Allah’ın sevdiğı gibi olmaya çalışır. Seven sevdiğinin istediği gibi olmaya çalışır. Seven sevdiğinin haliyle hâllenir. Seven sevdiğinin sözüyle sözlenir. Seven sevdiğinin bakışıyla bakışlanır. Seven sevdiğinin kokusuyla kokulanır. Seviyorsa her sabah kalkar, “Ey Sevgili! Sen bugün hangi kokudan hoşlanırsın? Sen bugün hangi halden hoşlanırsın? Sen namazın kokusundan mı hoşlanırsın? Sen orucun kokusundan mı hoşlanırsın? Sen bir yetimin başını okşamanın kokusundan mı hoşlanırsın? Sen bir ‘La ilahe illallah’ deyişten mi hoşlanırsın? Sen ‘Allah Allah’ deyişten mi hoşlanırsın?” onu arar âşık. Onu ararsa o zaman sevgilinin istediği gibi olur. Eğer sevgiliye müştak olacaksan... Sevgilinin peşine düşeceksen... Sevgilinin peşine düşecek olan kimse, sevgilinin kokusuyla kokulanacak. İşte oruç bu manada sevgilinin kokusuyla kokulanmaktır. Ama gerçek manada oruç... Dil tutularaktan, ağız

“Mustafa Özbağ Efendi’den gül destesi”

tutularaktan oruç... Gerçek manada oruç! Namaz kılınarak tutulan oruç... Gerçek manada oruç! Allah’ın haramlarından uzak durularaktan tutulan oruç... Gerçek manada oruç! Koşarak oruç tutma, severek oruç tutma, isteyerek oruç tutma... Oruca gönülden bağlanma... Orucu zahmet görmemek, orucu zorluk görmemek ve orucun vermiş olduğu zahmeti-zorluğu tatlı görmek, hoş görmek, onu sevmek! İşte oruç o zaman oruç olacak. Allah bizi affetsin.

20.08.2009 AB VAKFI

Düzenleyen: GÜLENAY ZİYA

SALİH (a.s)

Aslı GÜNDÜZ

İbret almadılar. Ad Kavmi'nin başına gelen felaketten ibret almadı Semud Kavmi. Ad Kavmi'ne ihsan edilen nimetler, Semud Kavmi'ne de verilmişti. Azgınlıkları sebebiyle Ad Kavmi'ne gelen helâkı, ilahi bir azap olarak görmeyip, gaflet içinde;

"Onlar, evlerini kumlar üzerine yaptılar, binalarını sağlam yapmadılar. Bu yüzden helâk oldular. Biz ise evlerimizi sağlam kayalar üzerine yaptık. Gelen fırtınalardan da herhangi bir zarar görmeyiz." dediler.

Allah'ın emanetine hıyanet ettiler. Allah'ın yüce bir emaneti olan deveyi, Salih aleyhisselâm'dan mucize olarak isteyip, karşılığında da iman ahdi vermelerine rağmen öldürdüler.

"O şehirde dokuz kişi (elebaşı) vardı ki, bunlar yeryüzünde bozgunculuk yapıyorlar, iyilik tarafına hiç yanaşmıyorlardı." (Nem 1, 48)

"Derken o kişiler, deveyi ayaklarını keserek öldürdüler ve Rablerinin emrinden dışarı çıktılar." (Araf, 77)

Kendi görüşlerini, dinin görüşlerinden üstün saydılar. Salih aleyhisselâm'ın davetine kulak asmadılar, onunla alay ettiler. Kibirlelenerek azgın nefislerine tâbi oldular.

"Dediler ki: Sen, olsa olsa iyice büyüklemiş birisin!" (Şura,153)

"Aramızdan bir beşere mi uyacağız? O takdirde biz apaçık bir sapıklık ve çılgınlık etmiş oluruz!" dediler." (Kamer 24)

"Vahiy, aramızdan ona mı verildi? Hayır, O, yalancı ve şımarığın biridir." dediler (Kamer 25)

"Yarın onlar, yalancı ve şımarığın kim olduğunu bileceklerdir." (Kamer, 26)

"(...) Pek yakında onlar, mutlaka pişman olacaklar!" (Mü'minun, 40)

"Nitekim kaçınılmaz olan korkunç bir ses yakalayiverdi onları! Kendilerini hemen sel süprütüsüne çevirdik! Zalimler topluluğunun canı cehenneme!" (Mü'minun, 41)

"Zulmedenleri, o korkunç ses yakaladı ve yurtlarında diz üstü çöke kaldılar." (Hud, 67)

"Benim azabım ve uyardım nasılmış! Biz, onların üzerlerine korkunç bir ses gönderdik. Hemen, ağılıcının topladığı kuru ot gibi kırılıp döküldüler." (Kamer, 30-31)

"Bunun üzerine azap onları yakaladı. Doğrusu bunda, büyük bir ders vardır ama çokları iman etmezler. Şüphesiz Rabbim işte O, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir." (Şuara, 158-159)

Güzelliğine doyamadıkları, şehirleri, güvendikleri kuvvetleri, imana gelmeyen kalpleri birer virane oldu. Allah'ı ve O'nun elçisini yeterince ciddiye almayan bu cahil kavim hükümsüz ve cansız, hiç yaşamamış gibi silinip gitti.

Hz. Salih'e ve O'na iman edenlere selam olsun!

HAY AKSİ!...

Bir gece... Sessizliğin semada çınladığı bir gece... Siz ona karanlık mı dersiniz, yıldızların aydınlığını dersiniz, nasıl adlandırırsanız adlandırın özenilerek işlenmiş bir dantelâ gibiydi gece. Belli ki verilmese böylesi süslenmezdi semadaki... Sanki su damla damla kondurulmuştu, desem bu sanata? kalemle işlenmiş yoksa? Ardı ardına çizilmiş çizgiler var dokunmuş olmalı. parlaklık şu kamaştırıyor, kıyamıyorsun, gibi. Aslında kadife kanaviçeyi de desem bilemedim ki Daha önce hiç böyle başımı yerden atölyede sanattı... Neydi bu uzun zamandır eder dururdum, hiç bir çalışma Geçen gün tüm beğenisini toplayan demiştim birde. bile kaldırmamış semaya bakmamış kimse bakmamış

Sükûtun bendesi

baksalar o tablo için o kadar güzel söz söylemez, onlara böylesi bir eser sunduğu için hattat Mehmet Efendiye dakikalarca teşekkür etmezdi. Her sabah gelir bana geceyi anlatırdı Mehmet Ustam, onu dinlerken huzur duyardım ama yaptığımıza ne faydası var diye kendime sorar dururdum. Gece sanatına bir akis imiş, şimdi anladım.(Anladım mı gerçekten?)

...

değer verilmişti, inceliklerle şüphesiz. Bir sanattı üzerine fırçayla yıldızlar ebru gibi, ebru mu Altın yaldızlı gibi, tezhip miydi ne muntazam ortada, bir hattat Ama ayrı bir kamerdeki, göz bakmaya sedefkâr eli değmiş bir zemine işlenen andırıyor. Ne bu gördüğüm esere. de bakmamıştım ki, kaldırıp. Hiç bir görmediğim bir sanatın adı?... Oysa sanatkârlara çıraklık böylesi muntazam görmemişim. ziyaretçilerin tabloya şaheser Sahi onlardan biri miydi başını, miydi dikkatle? Yoo, olmalı, hem

ALLAH'IN ZATİ SIFATLARI

Vücut, Kıdem, Beka, Vahdaniyet, Muhalefetün Li'l-havadis, Kıyam bi-nefsihi.

Daha evvelden bahsettiğim gibi Rahman'ın bu sıfatları sadece O'na hastır ve yarattıklarında görülmemekle birlikte mahlûkat ile bağlantıları da bulunmamaktadır. Sadece Yaratanla beraber ezeldirler.

VÜCUD: Allah Teâlâ'nın varlığı demektir. Allah Teâlâ'nın varlığı haktır. Onun yokluğu düşünülemez. Bütün âlemi yoktan var eden Allah Teâlâ'dır. Biliyoruz ki bu âlemde hiçbir şey kendiliğinden var olacak durumda değildir. Hiçbir yaratık ne bir zerreyi var edebilir, ne de onu yok edebilir. Bütün bunları yapmak var olan ve yokluğu düşünülmemeyen Yaradan'a aittir.

KIDEM: Evveli olmamak demektir. Başlangıcı olmayana '*Kadim*' denir. Sonradan meydana gelene de '*Hadis*' denir. Allah (c.c.) Kıdem sıfatı ile vasıflanmıştır. Çünkü O ezeldir, kadimdir, varlığının başlangıcı yoktur.

BEKA: Ebediyet, sonu bulunmamak sıfatıdır. Sonu olana '*Fani*', sonu olmayana '*Baki*' denir. Yüce Allah ebedidir, varlığının sonu yoktur. Sonradan meydana gelen bütün varlıklar, Allah'ın kudreti ile meydana gelmişlerdir.

VAHDANİYET: Birlik, yalnız başına olmak, benzeri olmamak, çoğalmaktan, parçalara ayrılmaktan ve eksilmekten uzak olmak gibi manaları ifade eden bir sıfattır. Bu sıfatı taşıyana '*Vahid*' denir. Bu sıfatta Yüce Allah'a mahsustur. Onun için denir ki Yüce Allah zatında, ulûhiyetinde, mabudiyetinde ve diğer bütün sıfatlarında birdir. Ortaktan, eşi ve benzeri bulunmaktan beridir.

MUHALEFETÜN Lİ'L-HAVADİS: Sonradan var olmuş şeylerden ayrı olmak sıfatıdır. Yüce Allah yaratılmış şeylerden hiçbirine hiçbir yönden benzemez, hepsine muhaliftir. Hatıra gelen her şeyden Allah Teâlâ mutlak surette başkadır. İnsanların ve diğer yaratıkların birçok ihtiyaçları vardır. Bunlar mekâna, zamana, yiyip içmeye, gezip dolaşmaya, doğmaya, doğurmaya ve benzeri hallere muhtaçtırlar. Allah ise bütün bunlardan beridir.

KIYAM Bİ-NEFSİHİ: Varlığı ve durması kendi zatıyla olmak manasında bir sıfattır. Hak Teâlâ'nın ezeli ve ebedi olan varlığı kendi zatıyla kaimdir. Bunun için Allah Tealaya '*Vacibü'l-Vücut*' denilir. O da varlığı kendinden olan demektir. Onun varlığı, başka bir var edene muhtaç olmaktan beridir. Allah'ı var eden bir varlık olsaydı, o zaman var eden o varlık Allah olurdu. Onun için "Allah'ı kim yarattı?" diye sorulmaz; çünkü O kendiliğinden vardır. Başkasının var etmesine muhtaç değildir.

ÂLEMLERİN SAHİBİNE HAMD OLSUN

Kişinin duaya başlarken ve bitirirken veya bir nimet elde edildiğinde yahut hoşlanılmayan bir şey ortadan kalktığına hamd etmesi ve Peygamber (s.a.v)'e salât getirmesi müstehabdır. Hamd etmenin en azı *"ELHAMDÜLİLLAHİRABBİLALEMİN"* (Hamd ve övgü bütün âlemleri yaratan Allah'a mahsustur.)dir. *Faziletli olanıysa buna ilave etmektir.*

Sahabe Efendilerimiz anlatıyor: "Bir gün Resulullah (s.a.v) ile beraber Medine'ye gitmek üzere yola çıkmıştık. Azvera denen yere yaklaştığımızda Resul-i Ekrem bineğinden indi. Sonra ellerini kaldırıarak bir süre dua etti. Sonra secdeye kapandı, uzunca bir süre secdede kaldı. Tekrar ayağa kalktı, yine ellerini kaldırıp bir müddet dua etti. Sonra secdeye kapandı. Bunu üç defa tekrarladı." Buyurdu ki; *"Rabbimden dilekte buldum ve ümmetim için şefaate niyaz ettim. O da ümmetimin üçte birini bana bağışladı. Bende Rabbime şükretmek için secdeye kapandım. Sonra tekrar başımı kaldırıp Rabbimden ümmetimi bağışlamasını diledim, O da bana ümmetimin geri kalan üçte birini bağışladı. Bende Rabbime şükretmek üzere secdeye kapandım."*Ebu Davud, Cihad 152 Bunlar; tövbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, oruç tutanlar, rükû ve secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın koyduğu sınırları hakkıyla koruyanlardır. Müminleri müjdele. *Tevbe s.112*

Kıyamette *"Şükredenler gelsin!"* diye seslenilir. Onlar bir bayrak altında Cennete girer. Bunlar, darlık ve genişlikte, her hâlükârda Allahü teâlâyâ şükredenlerdir. *İ.Gazali*

İyiliği anmak şükür, iyiliği gizlemek nankörlüktür. *Ebu Davud*

Şükrederseniz elbette nimetimi artırırım. *İbrahim 7*

O, Allah'tır. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Dünyada da ahirette de hamd O'na mahsustur. Hüküm yalnızca O'nundur. Kesinlikle O'na döndürüleceksiniz. *Kasas s.70*

Resulullah (s.a.v) şöyle buyuruyor, Kulun çocuğu ölünce, Allah Teâlâ meleklerine şöyle der; *"Kulumun çocuğunun canını mı aldınız?"* Melekler; *"Evet."* derler. Allah-u Teâlâ; *"Onun kalb meyvesini mi aldınız?"* diye sorar. Onlar; *"Evet."* derler. Allah buyurur; *"O kulum ne söyledi?"* Melekler derler ki; *"O sana hamd etti ve Biz Allah'tan geldik, yine O'na döneceğiz"* dedi." Allah Teâlâ buyurur; *"Kuluma cennette bir ev yapın ve ona Hamd evi adını verin."* Tirmizî. Ahmed b. Hanbel.

Bir kimse, kendine verdiğim nimeti benden bilip kendinden bilmezse, nimetlerin şükürünü eda etmiş olur. Bir kimse de, rızkını kendi çalışması ile bilip, benden bilmez ise, nimetin şükürünü eda etmemiş olur. *İ.Gazali*

Nimete kavuşunca şükreden, belaya uğrayınca sabreden, haksızlık yapınca af dileyen, zulme uğrayınca bağışlayan, emniyet ve hidayettedir. *Taberani*

Bir kimse, kavuştuğu nimeti her hatırlayıpta, Allah'a şükrederse, Allah-u Teâlâ da, onun her şükürüne karşı yeniden sevap verir. Kim de başına gelen musibeti her hatırlayıpta, *"İnna lillah ve inna ileyhi raciun"* (Şüphesiz biz Allah'tan geldik ve O'na döneceğiz) derse, Allah-u Teâlâ da her seferinde onun sevabını artırır. Tirmizî

Gülşah KÖPRÜ

EVLİLİĞİN ÇEŞİTLERİ

Evliliğin bazı şartlardan dolayı farz, vacip, haram ve mekruh olanları gibi kısımları vardır. Âlimler bunu bazı kimselerin durumuna göre düzenlemişlerdir. Evliliğin kimlere farz olduğunu açıklayarak başlayalım. Kişi evlenmediği takdirde zinaya düşeceğinden korkuyor, oruç ve benzeri şeylerde korunamayacağını düşünüyorsa, eşinin nafakasını sağlayabilecek gücü de varsa evlenmesi **FARZ** olur. Erkek, evlendiği takdirde karısının nafakasını sağlayamayacağını ve karısına zulmedeceğini düşünüyorsa evlenmesi **HARAM** olur. Eğer bedeninde veya aklında evliliğini ve eşinin sorumluluğunu kaldıramayacak kadar büyük bir özü varsa, o zamanda evlenmesi uygun değildir. Kişi eğer evlendiğinde aile hukukuna riayet edemeyecekse, kötü davranıp zulmederek infak etme ve cima etmekte aciz, ihtiyarlık, daimi iktidarsızlık varsa, evlenmesi Hanefi ve Şafilerce **MEKRUH** görülmüştür. Evlenmediğinde zinaya düşmeyecekse, eşinin de nafakasını sağlamaya gücü varsa evlenmesi **SÜNNET** olur.

NİKÂHIN FAZİLETİ

Âlimler nikâhın faziletini bir köşeye çekilip ibadet etmekten daha hayırlı olduğu şeklinde açıklamışlardır. Ancak evlilikle ilgili bazı hükümler vardır, bir kişi evlenmeden önce bunları öğrenmekle mükelleftir. Öncelikle Resulullah Efendimiz (s.a.v)'in evlilikle ilgili teşvik edici tavsiyelerinden başlayalım.

“Evlenme benim yolumdur, yolumdan kaçınan benden kaçınmıştır.” Hadis-i Şerifi ile Efendimiz (s.a.v) evliliğe ne kadar önem verdiği belirtilmiştir. Resulullah (s.a.v)“Fakirlik korkusundan evlenmeyi terk eden bizden değildir.” diyerek bu durumunu bahane eden hoş karşılamamıştır. Evliliğin ibadet niyetinden ziyade, gözü haramdan korumak için de yapılması gerektiğini Peygamber (s.a.v) şu hadisi ile emretmiştir.“Sizden kim nafaka vermeye muktedir ise evlensin, çünkü evlenmek gözü haramdan korur. Feri de (emin bir şekilde) korur.” (Müslim)Gözü haramdan korumanın da dini vazifemiz olduğunu göz önüne alırsak, dinimizin yarısını tamamlamış olduğumuzu Resulullah (s.a.v)'in şu hadisinden anlıyoruz:“Evlenen bir kimse, dininin yarısını tamamlamış olur, geri kalan yarısı içinde Allah'tan korkun.” (İbn-i Cevzi)

Kuran'da evlenmemenin ve ruhbanlığın Allah'ın helal kıldığını haram kılma olduğunu beyan etmektedir. Buda bidattır.

EVLENİLMESİ HARAM OLANLAR

Bir erkeğin nikâhlanmasının haram olduğu kadınlar Nisa Suresi 23. ayetinde şöyle sıralanmıştır: “Babalarının evlendiği kadınlarla evlenmeyin, çünkü bu bir hayâsızlıktır.”.“Sizlere anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerin kızları, kız kardeşlerin kızları, sizi emziren (süt) anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, kadınlarınızın anneleri ve kendileriyle (gerdeğe) girdiğiniz kadınlarınızdan olup koruyuculuğunuz altında bulunan üvey kızlarınız “onlarla gerdeğe girmemişseniz, size bir sakınca yoktur”, sizin sulbünüzden olan oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi bir araya getirdiğiniz (evlilik) haram kılındı. Ancak (cahiliye de) geçen geçmiştir. Şüphesiz; Allah bağışlayandır, esirgeyendir.”Ancak kişi amca, dayı, hala ve teyze çocuklarıyla nikâhlanabilir. Şer-an caizdir ama yakın akraba evliliklerinden sakınmak da bazı âlimlerce tavsiye edilmiştir. Allah Şer-i dairede evlilikler yapmayı nasip etsin inşallah. Âmin.

Hazırlayan: Emine Şen

Kaynaklar: İhya-u Ulumiddin İmamı Gazali, İslam Fıkhı Ansiklopedisi

İBRAHİM-İ DÜSUKİ

"Allah-u Teâlâ, kullarının kalbine nazar eder. O halde ey insanlar, kalplerinizi temiz ve pak tutunuz! Onu cilalandırınız! Güzel ve parlak ediniz! Orada yalnız ihlâs ve doğruluk bulunsun!" Talebesi olmak isteyen birine; "Ey oğlum, tövbe etmek istersen, bu hususta laubali olma. Tövbeyi oyuncak sanmak, yalnız dil ile 'Tövbe ettim ya Rabbi!' demek yetmez. (Hem dil ile tövbe etmeli, hem de haramlar ve yasak olan şeyler yapılmamalıdır.) Tövbe nasıl olur bilir misin? Kulun, kalbini Allah'tan başka bir şey ile meşgul etmemeğe tövbe etmesi ile olur. Bu hâsıl olursa, tövbe makbuldür. Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri'nin izzet ve celali için yemin ederim ki, Kuran-ı azimüşşânda her harfin kendisine has manaları vardır. Onun bu manalarını ins ve cin tefsir etmekten acizdir. Yaratılmışların hepsi bir araya gelseler, yalnız "be" harfinin manasını çözmeye güçleri yetmez." Bir gün talebelerine: "Hak Teâlâ neyi emir buyurmuşsa onu işlemenizi, neden nehy etmişse ondan kaçınmanızı istiyorum." buyurdu. "Müslüman, dilini İslamiyet'in men ettiği şeylerle kirletmemelidir.", "Seven sevilir, hor gören hor görülür."

"Allah-u Teâlâ'ya itaat edene, insanlar itaat eder. Gıybet; yalancıların meyvesi, fâsıkların ziyareti, kadınların sakızıdır. Cenab-ı Hak şu kimseleri sever: İffetli ve kalbi temiz olanı, elini fenalıktan men edeni, dilini gıybetten ve lüzumsuz sözden koruyanı, edeb yerine sahip olanı, iyilik, ikram ve ihsana kosanı, daima Allah-u Teâlâyı hatırlayanı, affetmeyi seveni."

"Kişinin Rabbine kavuşması için O'nun uğrunda vücudundaki yağların eriyip, ciğerlerinin parçalanması gerekir. Kalbin fani arzulara karşı meyletmemesi lazımdır. Ancak bu şekilde olduktan sonra aradan perdeler kalkar. Perde kalkınca da ilahi hitap duyulur ve Levh-i Mahfuzdaki işaretler okunur. Pek gizli manalar bile kendiliğinden çözülür."

"Ey talebelerim! Bizim yolumuzun esası, zaruri olan ile yetinmektir. Sonsuz saadeti arzu ediyorsanız, Allah-u Teâlâ'dan başkasına muhtaç olmamayı beğeniniz. Bu yola girenin gıdası kanaat olmalı, ihlâs ile gözyaşı akmalıdır. Kalbe, mahlûkata karşı acıma duygusu gelinceye kadar oruç tutmalıdır. İşte o zaman insan, kalp huzuru ile ibadetlerini yapar. Kur'an-ı Kerimin hakikatlerini anlayıp, ondan istifade edebilir." "Tasavvuf yoluna girmiş olan talebelerin sermayesi muhabbet ve teslimiyettir. Muhalefeti bırakmalı, hocasının bütün emirlerini, onun arzu ettiği şekilde yapmalıdır. Hiçbir kimse, bütün insanları sevip onlara şefkat göstermedikçe ve ayıpları olursa onları örtmedikçe, kemale eremez, olgun bir insan olamaz. Allah-u Teâlâ'ya muhabbet et ve muhabbette vesile ol ki, yerdekiler ve göktekiler de sana muhabbet etsin. Allah-u Teâlâ'ya itaat et ki, insanlar ve cinler de sana itaat etsin. Cenab-ı Hakka muhabbet ve itaat edene, Allah-u Teâlâ ikramlarda, ihsanlarda bulunur. Denizler onun için donup, sular ona yol olur. Hava emrine amade olur."

Bir talebesine nasihatinde buyurdu ki: "Uygun olmayan yerlere gitmekten çok sakın, oralara girip çıkanlara da dikkat et. Müslüman kardeşinden yersiz bir şey görürsen, ona iyi muamele etmeye gayret et, iyi geçin. Onun durumuna düşmekten pek sakın. Senin en iyi, en yakın dostun; özü, sözü doğru olandır. O böyle kaldığı müddetçe onu koru." Yine talebelerine şöyle buyurdu: "Ey evlatlarım, ömrünüz her geçen gün azalmakta, eceliniz yaklaşmaktadır. Bir gün bu üzerinde yaşadığınız dünya dürülecek, kıyamet kopacaktır. Her gün amel defterinizi hayırlı işlerle doldurmaya bakınız. Böyle yapanlara müjdeler olsun. Amel defterlerini yasaklardan kaçmayarak günahlarla dolduranlara da yazıklar olsun. Vakitlerinizi israf etmeyiniz. Zamanlarınızı boşa geçirmeyip değerlendiriniz. Yoksa pişman olursunuz. Duanızın kabul olmasını istiyorsanız, helalinden yiyiniz ve Müslüman kardeşleriniz hakkında yersiz söz etmekten dilinizi tutunuz."

Hazırlayan: Nihal KARADENİZ

BU DA GEÇER YA HU!

Dervişin biri, uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra bir köye ulaşır. Karşısına çıkanlara, kalabileceği bir yer olup olmadığını sorar. Derviş Şakir isimli birine yollarlar o bölgenin en zenginidir, ikinci zengin ise Haddad adında bir başka çiftlik sahibidir. Derviş, Şakir'in çiftliğine vardığında çok iyi karşılanır, iyi misafir edilir. Şakir de ailesi de hem misafirperver hem de gönlü geniş insanlardır. Yola koyulma zamanı gelip Derviş Şakir'e teşekkür ederken, "Böyle zengin olduğun için hep şükret" der. Şakir ise şöyle cevap verir: "Hiçbir şey olduğu gibi kalmaz. Bazen görünen, gerçeğin kendisi değildir. Bu da geçer." Derviş, Şakir'in çiftliğinden ayrıldıktan sonra bu söz üzerine uzun uzun düşünür.

Birkaç yıl sonra, Derviş'in yolu yine aynı bölgeye düşer. Şakir'i hatırlar, bir uğramaya karar verir. Yolda rastladığı köylülerle sohbet ederken Şakir'den söz eder. "Haa o Şakir mi?" der köylüler, "O iyice fakirledi, şimdi Haddad'ın yanında çalışıyor." Derviş hemen Haddad'ın çiftliğine gider, Şakir'i bulur. Üç yıl önceki bir sel felâketinde bütün sığırları telef olmuş, evi yıkılmıştır. Toprakları da işlenemez hale geldiği için tek çare olarak, Haddad'ın yanında çalışmak kalmıştır. Şakir ve ailesi üç yıldır Haddad'ın hizmetkârıdır. Şakir, bu kez Derviş'i son derece mütevazı olan evinde misafir eder. Kıt kanaat yemeğini onunla paylaşır. Derviş, vedalaşırken Şakir'e olup bitenlerden ötürü ne kadar üzgün olduğunu söyler ve Şakir'den şu cevabı alır: "Üzülme. Unutma, bu da geçer."

Derviş gezmeye devam eder ve yedi yıl sonra yolu yine o bölgeye düşer. Şaşkınlık içinde olan biteni öğrenir. Haddad birkaç yıl önce ölmüş, ailesi olmadığı için de bütün varını yoğunu en sadık hizmetkârı ve eski dostu Şakir'e bırakmıştır. Şakir, Haddad'ın konağında oturmaktadır, kocaman arazileri ve binlerce sığırı ile yine yörenin en zengin insanıdır. Derviş eski dostunu iyi gördüğü için ne kadar sevindiğini söyler ve yine aynı cevabı alır: "Bu da geçer." Bir zaman sonra Derviş yine Şakir'i arar. Ona bir tepeyi işaret ederler. Tepede Şakir'in mezarı vardır ve taşında şu yazılıdır: "Bu da geçer." Derviş, "Ölümün nesi geçecek?" diye düşünür ve gider. Ertesi yıl Şakir'in mezarını ziyaret etmek için geri döner; ama ortada ne tepe vardır ne de mezar. Büyük bir sel gelmiş, tepeyi önüne katmış, Şakir'den geriye bir iz dahi kalmamıştır. O aralar ülkenin sultanı, kendisi için çok değişik bir yüzük yapılmasını ister. Öyle bir yüzük ki, mutsuz olduğunda umudunu tazelesin, mutlu olduğunda ise kendisini mutluluğun tembelliğine kaptırmaması gerektiğini hatırlatsın. Hiç kimse sultanı tatmin edecek böyle bir yüzüğü yapamaz. Sultanın adamları da bilge Derviş'i bulup yardım isterler. Derviş, Sultanın kuyumcusuna hitaben bir mektup yazıp verir. Kısa bir süre sonra yüzük sultana sunulur. Sultan önce bir şey anlamaz; çünkü son derece sade bir yüzüktür bu. Sonra üzerindeki yazıya gözü takılır, biraz düşünür ve yüzüne büyük bir mutluluk ışığı yayılır, yüzükte "Bu da geçer." yazmaktadır.

Bu da geçer Ya Hû sözünün aslı bundan bin küsur sene önceye, Bizans dönemine uzanır. Bizanslılar, fena bir işe uğradıkları zaman "Bu da geçer." manasına gelen "k'afto ta perasi" demektedirler. İbare, Selçuklular zamanında İran taraflarına geçer; ama Farsçalaşıp "in niz beguzered" olur. Osmanlılar devrinde Türkçe söylenip "Bu da geçer." halini alır. Derken tekkelerde ve dergâhlarda da benimsenir ve sonuna "Ya Allah" manasına gelen bir "Ya Hû" ilave edilip "Bu da geçer Ya Hû." haline gelir.

Gülşah KÖPRÜ

EY CİBRİL, ÇABUK YETİŞ

Bir gün Resulullah (s.a.v) Efendimiz'e birisi gümüş yüzük hediye getirmişti. Peygamberimiz (s.a.v) onu kabul edip hemen o yüzüğü, Hz.Ebubekir Efendimiz'e vermişti. Demişti ki: "Götür bunu, kuyumcunun birine, La İlahe İllallah nakşetsin üzerine."

Hz.Ebubekir Efendimiz, onu Resulullah'tan alıp, bir kuyumcuya götürmüştü hemen o an. Demişti ki: Yaz bu yüzüğe La ilahe İllallah ilave et yanına, Muhammed Resulullah.

Hâlbuki Muhammed (s.a.v) böyle emretmemişti. İkinciye, kendisi ilave ettirmişti. Hz.Ebu Bekir Efendimizin dediği gibi aynen, kuyumcu iki ismi yüzüğe yazmıştı. Siddık yüzüğü alıp, götürürken Resulullah (s.a.v) Hak Teâlâ'da bir hitap buyurdu, Cebrail (a.s)a

"Çabuk git, Habibimin yüzüğüne sen Ebu Bekir ismini yazıver bizatihi... O, benim adım ile Habibimin adının ayrı olmalarını madem uygun görmedi, ben de uygun görmedim ayrılırsın birbirinden, Peygamberimin ismi Siddık'ımın isminden."

Hz. Ebu Bekir Efendimiz Resulullah Efendimiz'e giderken tam, bir anda indi yere, Cibril (a.s)Elindeki yüzüğe, Hz. Ebu Bekir Efendimiz'in olmadan hiç haberi, Ebu Bekir ismini yazdı ve döndü geri. Siddık gelmişti, Fahr-i Âlem Efendimiz gördü ki, Ebu Bekir'de yazılmış yüzüğe

hemen sual etti ki O'na o an: "Ya Eba Bekir, Yüzükte, senin dahi ismin var, sebep nedir?"

Hz. Ebu Bekir Efendimiz bir anda utandı, bu hususta Resulullah Efendimize verememişti bir cevap. O an yine Cebrail (a.s) emirle inivermişti yere Allah'ın selamını ilette kâinatın gülüne...

Demişti ki: "Ey insanların, cinlerin Peygamberi. Kendisinin isminin yazıldığından, Siddık'ın yoktur haberi. O yolda gelirken, Rabbimizin emriyle Ebu Bekir'in ismini ben yazdım o yüzüğe."

Ebu Bekir Efendimiz ile ilgili Hadis-i Şerif

İbrahim a.s görmek isteyen Ebu Bekir'in yüzüne baksın.

Ben sadıklığın şehriyim. Ebu Bekir bunun kapısıdır.

Nuran Aybüke OKLU

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun.

AİLE VE ÇOCUK EĞİTİMİ

ÇOCUKTA TUVALET EĞİTİMİ

Anne babaların kararsız kaldığı konulardan biri de çocuklarının tuvalet eğitimine ne zaman başlamaları gerektiği konusudur. "Çocuğum tuvaletini ne zaman söyleyecek?" gibi sorularla kafalarını sürekli meşgul ederler. Çocukların çoğu 18-30 aylık dönem arasında tuvalet eğitimine başlarken bazı çocukların bu eğitime başlamaları 4 yaşına kadar gecikebilir. Yapılan araştırmalar kızlarda ortalama 2,5 yaş erkeklerde ortalama 3 yaşlarında tuvalet eğitimi alınmaya başlandığını ortaya koymaktadır.

Çocuğunuzun tuvalet eğitimine hazır olup olmadığını anlamanız için bazı belirtiler vardır. Bu belirtileri şu şekilde sayabiliriz:

- Gün boyunca bezi birkaç saat kuru kalabiliyor mu? (2-3 saat)
- Tuvalet ihtiyacı duyduğunda mimiklerinden ya da bedeni duruşunda farklılık oluyor mu?
- Sizin bazı basit isteklerinizi yerine getirebiliyor mu?
- Tek başına evin değişik odalarına girebiliyor mu?
- Bezi ıslandığında rahatsızlık duyuyor mu?

Eğer bu sorulara evet cevabını veriyorsanız çocuğunuz tuvalet eğitimi konusunda hazır demektir.

Hazırlayan: Kadriye TAŞ

NELER YAPILABİLİR

*Tuvalet eğitimine başlayan anne balar için en önemli kural "sakin ve sabırlı" olmaktır.

*İlk zamanlarda çocuğunuza bir oturak alınız.

Oturakta durma süresi en az 1 en fazla 10 dk. olmalıdır.

*Çocuğunuza tuvaleti geldiğinde söylemesi için onun söyleyebileceği birkaç kelime öğretiniz.

*Çocuğunuz tuvaletini zamanında ve uygun şekilde yaptıysa onu övün. Övmek yalnızca şeker çikolata almak değildir. Güzel sözlerle de övebilirsiniz.

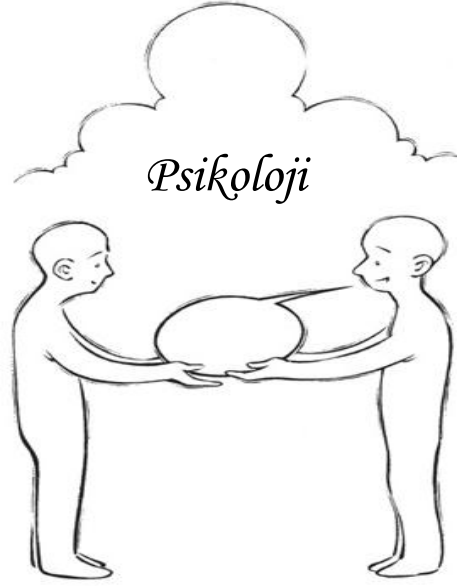
*Kendi elbisesini değiştirmesini ona öğretmelisiniz.

*Ara sıra altına yapıyorsa onu küçümsemeyin. Ve kıyaslamayın. Uygun dille bunun yanlış olduğunu belirtin.

*Tuvaletten sonra ellerin mutlaka temizlenmesi alışkanlığını çocuğunuza kazandırmaya çalışınız.

İYİ BİR İLETİŞİM

Kendini sevme ve tanıma konularında daha önce işlediğimiz gibi iyi bir iletişim kurmanın ilk adımı sevgi ve tanımadır. Kendi ile iyi bir iletişim kuramayan kişi, kendi dışındaki bir bireyin enerjisini duygu ve düşüncelerini anlayıp, tanımlayamayacağı için iyi bir iletişim kuramaz. Oysa etrafımızla ve kendimizle ne kadar barışık olup iyi bir iletişim kurarsak o kadar mutlu ve kendini seven insanlar olabiliriz. Etrafı ile iletişim kuramayan biri de bize bazen özgüvenli görünebilir, ama içsel olarak özgüvenli olması çok zordur. Onun görüntüsü özgüvensizliğinin önüne perde olur ki aslında bu da özgüven değil kibirdir. Kibir, kendini yeterince tanıyamamaktan sevememekten ileri gelir. Kibirli kişi kendini çok seviyormuş ve sevmeye tek layık oymuş gibi davranır ki aslında kibri özgüvensizliğine perdedir, oysa kendini gerçek manada sevemediği için dışarıya karşı ısrarla beni sevmelisiniz mesajı vermektedir. Kendi içsel olarak kendine yetebilse zaten dışı bu tür mesajlar vermek zorunda kalmaz. Kişinin kibri, insanlarla iyi iletişim kurmaya en büyük engellerdendir. Bu yüzden herkes kibirli insanları sevmez, özgüvenli insanları sever. Başta bunu ayırmak zor gibi görünse de bu iki duygu o kadar birbirinden ayrıdır ki hiçbir çaba gerekmeden kişinin içinden dışarı enerji olarak yansırken otomatikman ayrılır ve herkesçe anlaşılır. Kişideki güven görünümü gerçek bir özgüven kaynaklı mı yoksa sadece kibir mi. Kendimizde bu kibir hastalığından zerrelere tespit edersek, hemen kendi içimize dönüp kendimizi daha iyi tanımaya ve kendinizle barışmaya başlamalıyız. Bu noktada kendimizle ve etrafımızla iyi iletişim kurmanın üzerimizdeki etkisini dikkate alarak bunun için çaba göstermeliyiz.

DUYGULARINI KONTROL ETME VE FİKİRLERİNİ SAVUNMA

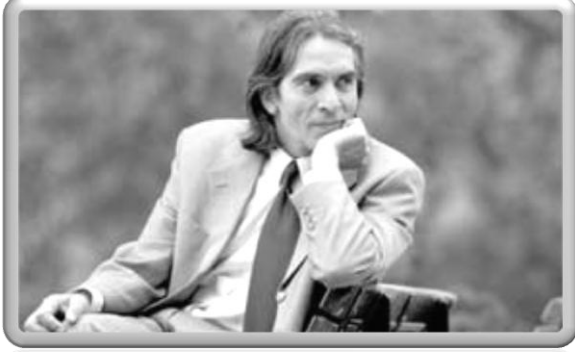
Çocuğuna kızan bir anne, onu doğruya yönlendirmek için çocuğunun üzerine fazla gittiğinde ve düşüncelerini sert bir dille ifade ettiğinde, çocuk da duygularını sert ve kırıcı bir şekilde ifade edebilir. Böylece birimizin duygusu diğerini de tetikler. Öfkeli bir ifade ediş karşı öfkeli bir ifade ediş buluruz. Oysa hoşgörülü bir anlatıma karşı bir süre sonra muhakkak hoşgörülü bir anlatım buluruz. Elbette çocuk annesine karşı duygu ve fikirlerini ifade ederken aynı zamanda savunduğu fikirlerden vazgeçmemelidir. Ona karşı duygu ve düşüncelerini ifade ederken kullandığı dil aralarındaki iletişimi etkiler. Annenin çocuğunu dinlemesi, anlamaya çalışması, çocuğunda duygularını ve düşüncelerini daha yumuşak bir şekilde ifade etmesi, kırıcı olmaması aralarındaki iletişimin olumlu olduğunu gösterir. Böyle bir örnek bize duygularımızı kontrol etmemizin gerekliliğini gösterdiği gibi, duygumuzu kontrol etmeliyiz derken kendi fikirlerimizi de savunmayı ihmal etmemiz gerektiğini ifade eder. Özgüveni geliştirmede ve tamamlamada en önemli unsurlardan biri de budur yani fikirlerini duygu kontrolü ile savunma tekniği.

Hepimiz için yüksek özgüvenli bir yaşam dileğimle, bir sonraki sayıda buluşmak üzere Allah'a emanet olun.

Not: Eleştiri ve sorularınız için semiha21_1@hotmail.com adresine maillerinizi bekliyorum

İSKENDER PALA

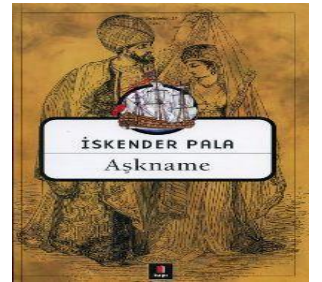
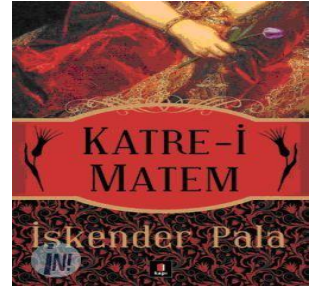

Profesör Doktor İskender Pala, 8 Haziran 1958 Uşak doğumlu bir edebiyatçıdır. Divan Edebiyatı üzerine yaptığı çalışmalar ile tanınmıştır. İstanbul'da ikamet eden yazar 3 çocuk babasıdır. İlkokulu Uşak'taki Cumhuriyet İlköğretim okulunda bitirdi. Kütahya Lisesini bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde okumaya hak kazandı. Divan Edebiyatı dalında 1983 yılında Kültür Üniversitesinde Doktor, 1993 yılında İstanbul Üniversitesinde Doçent, 1998 yılında Kültür Üniversitesinde Profesör oldu. Divan Edebiyatı alanındaki çalışmalarıyla dikkat çeken yazarın çeşitli ansiklopedi ve dergilerde edebiyat araştırmacısı sıfatıyla yayımladığı bilimsel ve edebi makalelerin yanında, ortaokul ve liseler için yazdığı ders kitapları da bulunmaktadır. Okuma hayatına Peyami Safa'nın eserleri ile başladığını belirten yazar ilk okuduğu kitapların "Dokuzuncu Hariciye Koşuşu" ve "Yalnızız" olduğunu söylüyor. Düzenli olarak Altunizade ve Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezlerinde Divan Şiiri Saati adı ile etkinlikleri olup sık sık okur günleri de düzenlemektedir.

ESERLERİ

- * Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü
- * Kronolojik Divan Şiiri Antolojisi
- * Akademik Divan Şiiri Araştırmaları
- * Divan Edebiyatı.
- * Atasözleri günlüğü
- * Müstesna güzeller
- * Aşına güzeller
- * Ah Mine-1 Aşk
- * Efsane güzeller
- * Kudemanın 40 atlısı
- * 40'lar meclisi
- * Şiirler şairler meclisi
- * Babil'de ölüm İstanbul'da aşk
- * Ve güzel yeniden
- * Perişan gazeller
- * İki dirhem bir çekirdek
- * Kırk güzeller çeşmesi
- * Gözgülü
- * Tavan arası
- * Kahve molası
- * Güldeste
- * Gül şiirleri
- * Hayriyye
- * Hilye-i Saadet
- * Şiir-i Kadim
- * Kadılar kitabı
- * Ayine
- * Kitab-ı Aşk
- * Kırk ambar
- * Mir'at
- * Leyla ile Mecnun
- * Dört güzeller
- * Katre-i Matem
- * Mevlid
- * Tavan arası
- * Şairlerin dilinden
- * Su kasidesi
- * Mevlana

Hazırlayan: Zeynep KOÇDEMİR

KORKULARLA ALAY EDEN YİĞİT BİLAL b. REBAH (Bilal-i Habeşi)

Bilal, İslam ile tanışmadan önce, sadece bir köleydi. Hurma bahçelerinde efendisinin develerini güderdi. Hz. Muhammed'in haberi gelmeye, insanlar arasında yayılmaya başladı. Bilal'in efendisi de arkadaşlarıyla konuşuyordu. O da bunları işitiyordu. Bir gün Bilal b. Rebah Allah'ın nurunu gördü ve ruhunun derinliklerinde titreşimleri hissetti. Hemen Hz. Peygambere gitti ve Müslüman oldu. Bilal'in Müslüman olduğu haberi çabuk yayıldı. Nasıl olur da Habeşi bir köle Müslüman olurdu? Dininden dönmesi için güneşin en kızgın olduğu zamanda taşların üzerine yatırıyor, üstüne kayalar koyuyorlardı. Zannettiler ki Bilal, inandığı şeyden can korkusuna vazgeçecek. Onlar "Lat ve Uzza" dedikçe, Bilal "Ahad Ahad" diyordu. Her gün bu işkenceler devam ediyordu. Kalben değilse, sadece diliyle onların putlarını övse kurtarılacaktı. Ama

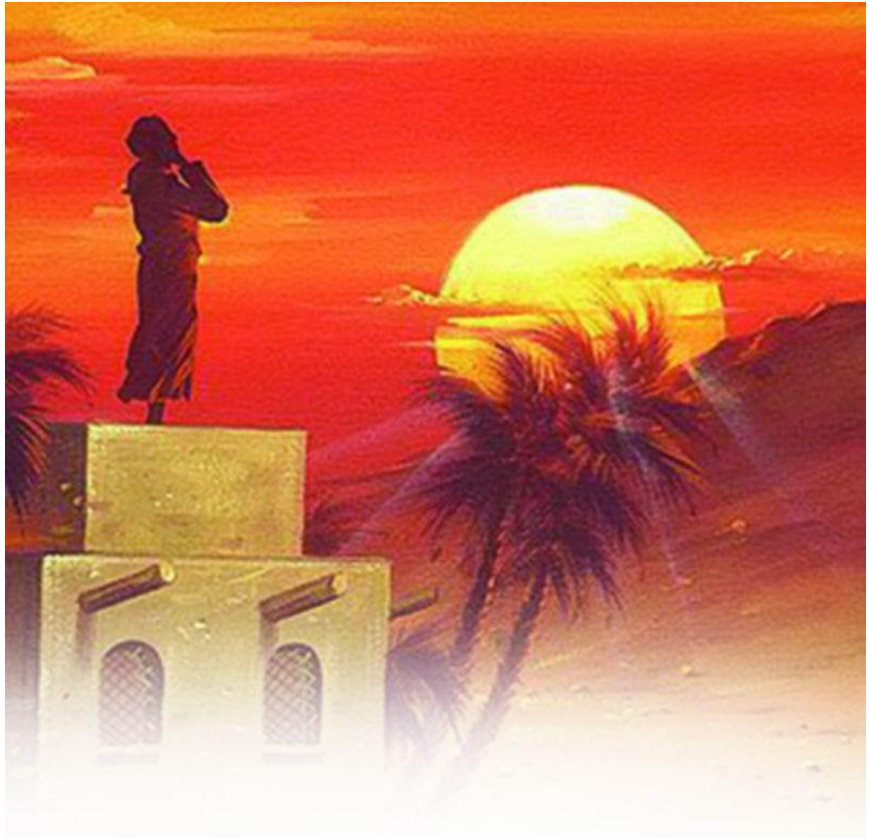
yapmadı. Bir gün öğlenin kavurucu sıcaklığında Bilal'i çöle götürdüler. Onlar, tüm acımasızlıklarıyla Bilal'e işkence ederken Hz.Ebubekir(r.a) geldi. Bilal'e karşılık ne kadar para istediklerini sordu. Onlarda Hz.Ebubekir'e(r.a) Bilal'i sattılar. Medine'ye hicret olduktan sonra, namaz için ezan okunması gerekli gördü Allah Resulü (s.a.s).Kim günde beş vakit ezan okuyacaktı? Peygamberin tercihi gerçekleşti, islamın ilk müezzini Bilal oldu.

Allah Resulü (s.a.s) öte dünyaya göçtüğünde onun yerine, Hz.Ebubekir (r.a) halife oldu. Hz.Ebubekir(r.a) ,Bilal'e bir gün ne yapmak istediğini sordu. O,Allah yolunda cihad etmek istediğini söyledi. Kim okuyacaktı şimdi ezanı? Bilal, Allah Resulü'nden başkasına ezan okuyamayacağını söyledi. Ama Hz.Ebubekir (r.a) 'in ricasını kabul etti ve ezan okudu. Bir süre sonra, Şam'a gitti. Orada mücahit ve murabıt olarak yaşadı. Son ezanını, Hz. Ömer'in(r.a) hilafeti sırasında okudu.

Bilal, Şam'da Allah yolunda İslam sınırlarını koruma görevindeyken vefat etti.

Allah'ta bizi Bilal gibi yüreklilerden eylesin...

Hazırlayan
DERYA MAKTAV

SAHABENİN ZİKİRİ, KURAN-I KERİM

Kuran'ı Kerim, lafızlarıyla ibadet edilen Allah'ın kitabıdır. Namaz gibi temel ibadetler de okunmasının yanı sıra, Kur'an'ı ayrıca okumak, dinlemek, yazılarına bakmak, başkasına okutmak ve öğretmek de ibadettir. O, insanlığı doğru yola iletmek üzere gönderilmiş eşsiz bir mucizedir. Cenab-ı Allah (Hud Suresi,1) "Elif, Lam, Ra (bu sana indirilen) hikmet sahibi ve her şeyden haberdar olan Allah (c.c) tarafından ayetleri sağlamlaştırılmış bir kitaptır" buyurmaktadır.

Resulullah Efendimiz (s.a.v) Kur'an'ı olduğu gibi almış, kendi tarafından hiçbir şey ilave etmeden ve hiçbir eksiltme yapmadan onu aldığı şekilde ümmetine tebliğ etmiştir.

Hud Suresi 2. ayetinde, "De ki: Bu kitap Allah'tan başkasına ibadet etmemeniz için indirildi. Şüphesiz ki ben, onun tarafından gönderilmiş bir uyarıcı ve müjdeciyim." buyurmaktadır. Ashab-ı Kiram, Rasulullah Efendimiz (s.a.v)'in yanında bulunma, aynı belde de nefes alma lutfuna ermişlerdir. Sahabeler fiil haline geçmiş sünnet gibidirler. İslam'ı hakkıyla anlayan ve yaşayan kimselerdir. Rasulullah Efendimiz (s.a.v)'in tebliğ ettiği Kur'an'ı üzerlerine almış ve en mükemmel şekilde yaşamlarını Kur'an üzere dizayn etmişlerdir.

Bu konuda Hz. Ali Efendimiz: "Kalbin şifası severek Kur'an-ı Kerim'i okumaktır. İnanıp iyi iş yapanların ve Kuran'a inanların kötülüklerini Allah-u Teâlâ örter." buyurmaktadır. Hz. Ali Efendimiz diğer bir sözünde: "Sizler geniş bir caddeye bırakıldınız. Bu üzerinde ümmül kitap olan bir yoldur." buyurmaktadır. Sahabe Kur'an'ı çokça okur ve meclislerde aralarında sesi güzel olanlara da okuturlardı. Hattab oğlu Ömer, Ebu Musayn'a "Bize Rabbimizi hatırlat." derdi. O da Kur'an okurdu.

Ebu Seleme, Ebu Hureyre (r.a)'ye "Her hangi bir topluluk Allah'ın evlerinden bir evde toplanıp, Allah'ın kitabını okurlar ve onu aralarında müzakere ederlerse, üzerlerine sekinet iner ve onları rahmet kaplar. Melekler onları kuşatır ve Allah (c.c) O kimseleri katında bulunanlara anar, anlatır." buyurmaktadır. Kur'an semadan arz'a uzatılmış bir ip durumundadır. Kur'an semavattakiler ile semavileşmektir. Bizler de inşallah Kur'an-ı Kerim'i okuyup uzatılan ipe tutunuruz. Sahabe Efendilerimizin yaşamış olduğu Kur'an ahlakını üzerimize, yaşamımıza geçirmemiz duası ile...

İlk mesajın "Oku" diye gelmişti öteden...

Yüzümüz göklere yöneldi senin sesinden...

Sineler O'na yönelmeli...

Diller O'nu anmalı...

Gözyaşları Ceyhun olup akmalı ki...

Hazan bahara dönüşün ve

Beklenen ümmi diriliş gerçekleşsin...

Kaynak: İhya-u Ulumiddin - Nur denizinden damlalar
Binbir hadis Kutub-ı Sitte - Hayatüs sahabe

Hayatü's Sahabe

SAĞLIK BÖLÜMÜ

SAĞLIK BÖLÜMÜ

Elif KİRAZ

VARİS

Venler, kanı kalbe getiren damarlardır. Venlerin içinde kan akışının kalbe doğru, tek yönlü olmasını sağlayan kapakçıklar vardır. Venlerde oluşan tıkanıklar ve aşırı basınç bu kapakçıkların bozulmasına düzgün kapanmamasına neden olur. Kan, düzgün kapanmayan kapakçıktan geri dönmeye başlar. Sonuçta bacaklardaki yüzeysel venler genişler, uzar ve bükümlü bir görünüm ile varis dediğimiz tablo ortaya çıkar.

NEDENLERİ:

Kapaklarla ilgili rahatsızlıklar; ven duvarlarında zayıflama, dar giysiler, aşırı şişmanlık, doğumlar, pıhtılaşma bozuklukları uzun süre ayakta durmak, oturarak iş yapmaktır.

BELİRTİLERİ:

Varisli bölgede,

*Ödem

*Gece krampları

*Gerilme hissi

*Ağrı olur.

Hastalar genelde görüntüden şikâyetçidirler.

TEDAVİ:

Hastanın şikâyetlerini giderme ve görünümü düzeltmek için,

*Yetmezliğin derecesine göre destek çorap (varis çorabı) kullanımı önerilir.

*Dolaşımı düzeltmek için venotonik kan akımı ve kas pompası çalıştırılır.

*Cerrahi müdahale ile varisli olan damar çıkartılır.

*Küçük varislere iğneyle girilerek damarı kurutan ilaç verilmesi.

*Işın tedavileri iğne ile giderilemeyen ipliksi varislerin tedavisinde kullanılır.

CİLT BAKIMI

İpek TOPRAKCI

CİLT LOSYONU

Bakla suyunu kaynatın.
Yüzünüze pansuman yapın.
Cildinizin parladığını
göreceksiniz

GÖZALTI MORLUKLARI İÇİN

Bir tane patatesi rendeleyip
gazlı bezin arasında 30 dk boyunca bekletin.
Her akşam bu rendeden bir tatlı kaşığı alıp
eşit miktarda limon suyu ve tatlı badem yağı
ile karıştırın. Ardından da gözaltınıza sürün.
Sizi rahatsız eden renk birkaç uygulamadan
sonra açılmaya başlayacaktır.

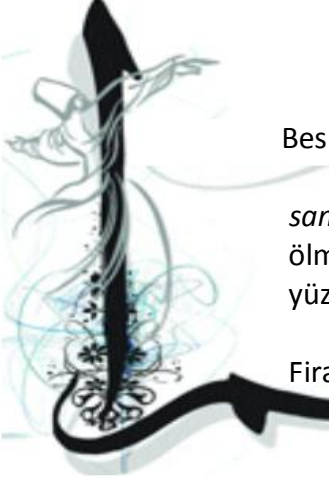
LEKE GİDERİCİ KIRAZ MASKESİ

4 adet kiraz
(ezip kabuk ve çekirdeklerini çıkartın)
1 tatlı kaşığı bal
1 tatlı kaşığı susam yağı karıştırın.
Haftada bir gün cilde sürün.
30 dk bekletin. Kurudukça tekrarlayın.

SAÇ DÖKÜLMESİ

50 gr. çemen unu /150 gr. zeytinyağı
50 gr. çörek otu yağı / 600 gr. su ile
karıştırılıp su uçana kadar kaynatılır.
Kalan yağ süzülür. (Bu çemen
yağıdır.) Saç diplerine akşam sürülür,
sabah yıkanır.

HAT SANATINA DÂİR...

Aşk da tıpkı elif gibidir, isminde gizlidir ama okunmaz. O olmadan da Besmele sese gelmez. O, her şeyin içindedir ama hiç bir şeyde görünmez.

Hız. Mevlana, "İnsan vav şeklinde doğar, Bir ara doğrulunca kendini elif sanar." buyurmuştur. İnsan iki büklüm yaşar, oysa en doğru olduğu gün ölmüştür. Kulluğun manası vavdadır. Elif, ulûhiyetin ve ehadiyetin simgesidir. O yüzden Lafz-ı İlahi, elifle başlar. Elif, kâinatın anahtarıdır; vav, kâinattır.

Rabbi; vav gibi mütevazı olsun ister kulları. Musa dal olmuştur ama Firavun'un gözü elifte kalmıştır. İbrahim ateşte vavdır, Nemrut bizzat ateşe odun. Yunus, vav olup balığın karnından anca kurtarmıştır kendini. İnsan iki büklüm olunca rahat

eder ana karnında. Boylu boyunca uzansa da Kim rahattır mezarında? Vavin elifle münasebeti ne kadar iyiye, kâinatın dengesi de o kadar düzgündür. Kim kimi hatırlarsa evvel O, O'na koşar.

Kâinatta tüm cisimler boşlukta dönerken, insan belki o yüzden boşlukta kalmamış, Rabbi onu imanla doldurmuştur. Evvelde eliftir, bir ilahi nefesle ahirde vav olur kâinat. İyi bakıldığında, görmek için bakıldığında; bazen bir insanın secdedeki hali, bazen bir ceninin anne karnında ki haline benzer.

Vav harfinin Vâhid ismini ve birliğini simgeler. Ebcet hesabında 6 rakamına denktir ki bu yönüyle aynı zamanda İmanın 6 şartını temsil ettiği söylenir. Harfi med olduğu gibi, kasem harfidir. Aynı zamanda, iki cümleyi veya özneyi bağlayan bağlaçtır.

Ey aşkın bin bir başlı vav hali!

Ey sonsuz kavram gaflet vaktinde,
Gel gönlümün üstüne.

Usta bir hattatım ben, aşkı çizerim mekânlara,
Aşk sığmaz ki bu ummana.

Vav olur gözlerimiz, bürünürüz canlara, bir seyyah
gibi; gelip göçen, göçüp giden bu mekândan mekân'a,
demem o ki tarifini yapamam ben imkâna.

Bir hattatım zamana vav çizmekteyim, hilalin
dolunaya, dolunayın hilale dönüştüğü zamana

Ve mahlûkat nefes nefes aşk çekerken Mevla'ya.

Üstümde aşk kokusu var, yaşadıkça beni yontar ve benzetir insana.

Elimde vav, gönlümde vav, gözümde vav...

Dem dem vav kesilirim beni insan yapana.

Ey kalbimden geçeni bilen Allah'ım;

'Kulum' de kâfi bana, ister nârına garket, ister nuruna...

Meşhur bir hikâyedir, Hafız Osman fırtınalı bir günde dolmuş kayıkla Beşiktaş'a geçecektir. Bir kayığa biner. Yol bitmek üzereyken kayıkçı ücretleri ister. Fakat Hafız Osman o gün aceleyle çıktığı için yanına para almayı unutmuştur. Kayıkçıya; “Efendi, yanımda param yok, ben sana bir 'vav' yazayım, bunu sahaflara götür, karşılığını alırsın.” der.

Kayıkçı yüzünü ekşitip söylenerek yazıyı alır. Bir müddet sonra kayıkçının yolu sahaflar tarafına düşer. Bakar ki yazılar, levhalar iyi fiyatlarla alınıp satılıyor. Cebindeki yazıyı hatırlar ve götürür satıcıya. Satıcı yazıyı alır almaz 'Hafız Osman Vavı' diyerek açık artırmaya başlar. Sonuçta iyi bir fiyata vavı satar kayıkçı. Kayıkçı bir haftalık kazancından daha fazlasını bu 'vav' ile kazanmıştır. Bir gün Hafız Osman yine karşıya geçecektir ve yine aynı kayıkçıyla karşılaşmıştır. Yol bitmek üzereyken yine ücretler toplanır. Hafız Osman da yol ücretini uzatır kayıkçıya. Kayıkçı 'Para istemez, sen bir 'vav' yazıver yeter' der. Hafız Osman gülümseyerek ; “Efendi o 'vav' her zaman yazılmaz. Sen dua et para kesemi yine evde unutayım.” der.

Aşağıdaki Duanın Manası:

En üst orta: Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla başlarım.

Sağ ve sol daire içi: Allah Teâlâ'ya iman ettim.

Orta kısım: Ve meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan olduğuna,

Ortanın altı: Öldükten sonra dirilmenin gerçek olduğuna inandım. Ben şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şahitlik ederim ki Muhammed onun kulu ve Resulüdür. Bu eser 1956 senesinde

yazılmıştır ve şu anda orijinali İstanbul Topkapı Sarayı Yazı Salonu'nda bulunmaktadır. Orijinal boyutları 43x54 cm'dir. Eserin en alt satırında Arapça olarak icazet yazı stili ile hattatın imza cümlesi yer almaktadır ve manası şöyledir: 'Bunu yazan Güzel Sanatlar Akademisi Hat Muallimi Fakir Hacı Mustafa Halim günahlarının bağışlanmasını diler.'

Basit çizgilerin böylesine şiirleşmesi, İslam'ın devam edegelen bir mucizesidir. Kamış,

kalem ve is mürekkebinin işbirliği ile insan elinin vücuda getirdiği bir çizgiler sanatı olan Hat Sanatıyla alakalı yazımı burada noktalandırıyorum. Sanatı Osmaniyeye bölümde bundan sonraki sayılarda inşallah Ebru sanatında buluşmak ümidiyle...

“Yazı Üstadın öğretişinde gizlidir, çok yazmakla kıvam bulur. İslam dini üzere olmakla devam eder.” Hz. Ali (r.a) Ruhları şâd olsun üstadların.

“Sanat taklidin bittiği yerde başlar.” Oscar WİLDE

Hazırlayan: Gülşah KÖPRÜ

TABAK TAKIMLARI

Tabaklar gerek bakımından ev sahibinin özel desenden yapılmış tabak rağbette olmakla beraber bir tabakaların çeşitli zevksizlik sayılır. Servis küçük boy yapmaktadır. Bu zorlaştırır. Büyük servis şart değildir. Eskiden gümüş yapılmış güzel tabaklar

renkleri ve gerekse cinsleri zevkine bağlıdır. Aynı takımları şimdiye dek büyük yemek, pasta vermeye modellerden olması da tabakalarını bazı fabrikalar hem dekor hemde kullanımı tabaklarının takımdan olmaları şimdi kararmayan madenden kullanılmaktadır.

BARDAK TAKIMLARI

Bardak takımlarının model ve modaları aşağı yukarı her yıl değişmektedir. Fakat kristalden yapılmış güzel bir takımın modeli her ne kadar değişirse değişsin, sofranın görkemli bir süsü olduğunu unutmamak gerekir. Ancak model ve forması her ne olursa olsun kristalden başka alınacak bardak takımlarının imkân oranında ince olmalarına önemle dikkat etmek gerekir.

ÖZLEMİNİ DUYDUĞUNUZ LEZZETLER

MANTARLI TAVUK

Malzemeler: 1 kg. mantar / 250 gr.

Doğranmış tavuk eti / 3 -4 domates / 2 soğan / 2 biber, tuz, karabiber Üzeri için kaşar rendesi.Mantarları doğrayın. Limonlu suda bekletin. Soğanı ince kıyın. Tencerede yağ ile soteleyin. Tavukları ekleyin, pişirin. Biberleri de doğrayıp ekleyin. İçine domatesleri rendeleyip tuzunu, karabiberini, mantarları atın. Kaşar rendesini üzerine yayarak fırına verin.15 - 20 dk pişirin. Pilav ile servis edebilirsiniz.

KALBURABASTI

Malzemeleri: 4 su bardağı un / 200 gr.

Tereyağ / Yarım çay bardağı sıvı yağ / 1 paket kabartma tozu / 1 su bardağı şeker / 2 kaşık yoğurt / 1 yumurta / iç malzemesi için ceviz

Şerbet için:4 su bardağı şeker / 5su bardağı su / Limon suyu

Yapılışı: Ceviz hariç bütün malzemeleri kaba koyup, yoğurun. Hamurdan ceviz büyüklüğünde alınıp rendeye bastırılır. İçine ceviz konarak sarılır. Yağlanmış tepsiye dizilip fırında kızarana dek pişirilir. Ayrı yerde şerbeti kaynatılır. Ilık tatlıya sıcak şerbet dökülür. Soğuyunca servis edilir.(Not: Yumurta sarısı sürülmez)

Özlem MOLLAOĞLU

SEBZE VE MEYVELERLE BAŞ AĞRISINA ŞİFA

Çörek otu ekmekle yenirse baş ağrısını dindirir.
Badem, haşhaş tohumu, nane, biberiye,
çikolata, elma yemek baş ağrısına iyi gelir.

Karabiber tarçınla içilirse baş ağrısını giderir.

Tere tohumu müzmin baş ağrısına iyi gelir.

Kavun, karpuz baş ağrısını giderir.

Bir hadis-i şerif meali şöyledir. **(Kabak, baş ağrısına iyi gelir.)** [Müslim]

Nane, limon, toz karanfil ve iki çay kaşığı sirkeyi
5 dakika kaynatıp balla tatlandırarak iki-üç bardak
içmek şifadır.

Çörek otunu, toz karanfili enfiye gibi koklamak,
Tuzlu ya da sirkeli patatesi veya salatalığı ikiye
bölerek alna koymak ağrıyı hafifletir.

Kavrulmuş kahveyi koklamak, kabak suyunu
burna çekmek ferahlatır.

Soğan ezmesine sirke ilave ederek alna koymak
ağrıya iyi gelir.

Taze marulu sirkeyle yemek,

Haşlanmış nohut yemek,

Limonu kahve karışımıyla yemek,

Limon kabuğu tozunu balla yemek ağrıyı
dindirmekte faydalı olur.

Burna 2-3 damla soğan suyu damlatmak,

Kulağa acı badem yağı damlatmak,

Servi kozalağı çayını gül suyuyla karıştırarak
başa sürmek baş ağrılarına iyi gelir.

Gelecek sayıda, çaylarla baş ağrısına şifa...

BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?

Bir okyanusun en derin yerinde, demir bir topun dibe çökmesi bir saatten uzun süreceğini...

İngiltere'deki bazı kuşların zamanla evlerin kapısına bırakılan süt şişelerinin kapağını delerek beslenmeyi öğrendiklerini...

İnsan beyninin 18 yaşından itibaren her gün 1000 hücre kaybettiğini...

18 yaşında traş olmaya başlayan bir erkeğin, bu iş için günde 10 dakika harcadığında,60 yaşına kadar tam 2555 saatini (106 gün) traş olmakla geçireceğini...

Kutuplardaki Grönland Adası'nın dünyanın en büyük adası olduğunu...

Eski Amerikan başkanı John F.Kennedy'nin, 20 dakikada 4 gazete okuyabildiğini...

Osmanlı Devleti'nin 1521'de Belgrad'ı,1522'de Rodos'u fethetmeleri ve 1526'da da Mohaç'ta büyük bir zafer kazanmalarının ardından batı dünyasında büyük bir panik yaşandığını. Çeşitli kentlerde toplanan Alman meclislerinin (Reich stag), Türklere karşı ordu toplayıp sefer düzenleyebilmek için''Türk Vergisi''adı altında yeni bir vergi konulmasını kararlaştırdıklarını.

Sıcak suyun soğuk sudan daha ağır olduğunu... Dev deniz kabuklarının 200 yaşına kadar yaşadığını...

Bir çığın saatteki ortalama hızının 380 kilometrenin üzerinde olduğunu...

Bir bardak sıcak suyun, buzdolabında soğuk sudan daha çabuk donduğunu...

İnsanın doğduğunda vücudunda 300 adet kemik olduğunu, fakat yetişkin olduğunda bu sayının 206'ya düştüğünü...

Biyologların yaptığı tahmine göre yüz yıl içinde, koruma altına alınmazlarsa,23.000 dört ayaklı hayvan neslinden 6.000 tanesini yitireceğimizi...

Vücudumuzdaki kemiklerin dörtte birinin ayaklarımızda bulunduğunu...

PRATİK BİLGİLER

Duvara büyük çivileri çakmak hiçte kolay olmaz. İnsanı oldukça uğraştırır ve sıvanın dökülmesine de neden olabilir. Bunu önlemek için çiviye çakmadan önce sabuna bulayın Böylece çivi duvara kolayca girer.

Bayat ekmekleri fırında kırılaştırdıktan sonra öğütüp galeta unu haline getirip, köfte yaparken kullanabilirsiniz.

Kek kalıbınızın içine hamuru dökmeden önce ortasına bir şerit alüminyum folyo koyun, böylece kekinizi pişirdikten sonra kolayca çıkarabilirsiniz.

Elmanın faydaları bitmez. Lahana yemeği yaptıktan sonra evinize sinen ve pencereleri açsanız da çıkarmayı başaramadığınız lahana kokusundan kurtulmak aslında çok kolay. Bir elmanın kabuğunu soyup lahananın pişme suyuna ekleyin. Hem koku çabucak yok olur, hem de lahananın hazmı daha kolay olacak.

Patlıcan kabuklarını soyduktan sonra içine sirke ve çok az zeytinyağı konmuş suda bir süre haşlayın. Daha sonra istediğiniz küçüklükte dilimleyin ve pilav yaparken içine karıştırın. Göreceksiniz pilavınız çok leziz olacak.

Meyvelerin arasına serpiştireceğiniz herhangi bir türden yapraklar onları uzun süre taze tutacaktır.

Ağız dar şişe kavanoz temizlemek için biraz deterjan biraz su bir kasık pirinç çalkalayın.

Boya fırçaları sertleşmiş ise kaynamış sirkeli suda bekletin yumuşadığını göreceksiniz.

Cam sil ile deri ayakkabılarınızı silmeyi hiç denediniz mi?

EL-KUDDUS

Hatadan, gafletten, zayıflıktan ve her türlü eksiklikten uzak ve pek temiz olan.

Kur'ân-ı Kerim'de Kuddûs kelimesi, Yüce Allah'ın ismi olarak iki yerde el-Melik ismiyle birlikte geçmektedir. "el-Haşr, 59/23; el-Cum'a, 62/1" Yüce Allah'ın bu ismi, O'nun, bir başka şeye benzemekten, beşerî sıfatlardan münezzehe olduğunu ifâde etmektedir. Nitekim Beyhakî, Kuddûs ismini, kendi yaptığı ayırımı göre, Allah'tan teşbihi nefyeden isimler arasında saymaktadır. Allah Kuddûs'tur. Bütün kusur ve noksanlıklardan uzaktır. Acizlikten, fakirlikten, zaaftan ve bütün eksikliklerden münezzehtir. Bu ismin diğer bir manası ise bütün yarattıklarını maddi ve manevi kirlilerden temizleyendir. Evet, güzellik güzelden gelir, mükemmellik kemalden gelir, ihsan cömertlikten ve servet zenginlikten gelir. Bu âlem bütün güzelliğiyle Cenab-ı Hakk'ın güzelliğine, kusursuzluğuyla O'nun sonsuz ilmine, icadı ve intizamlı hareketleriyle O'nun eşsiz kudretine, hazineleriyle nihayetsiz servetine, ihsanlarıyla O'nun sınırsız cömertliğine işaret eder. Yani sözün özü: Kâinat bütün güzelliğiyle ve mükemmelliğiyle O'nun kemaline ve Kuddûs ismine bir aynadır. Bir insan bir ay yıkanmazsa, küçük odasını süpürmezse çok kirlenir, pislenir. Demek bu âlem

hikmetli ve
ileri geliyor. Eğer
dikkatle bakmak
bütün
milletleri
boğulacaklardı.
enkazları ölüme
dağlar

sarayındaki paklık,
dikkatli bir temizlikten
o daimî temizlik ve
olmasaydı, bir senede
hayvanların yüz bin
yeryüzünde
Ve uzaydaki yıldızların
sebebiyet verecek,
büyüklüğündeki taşları

başımıza yağdıracaklardı. Hâlbuki bu âlem Kuddûs isminin tecellisiyle yıkanmış ve temizliğiyle O'nun Kuddûs ismine ayna olmuştur.

İşte denizler! Her gün binlerce balık ölür, ama hiçbir cenaze göremezsiniz. İşte ormanlar! İçlerinde yüz binlerce hayvan yaşar, her gün binlercesi doğar ve binlercesi ölür, ama kirlilik eseri yok. Ve mahlûkların kendilerini nasıl temizlediklerine bakın! Kuddûs isminin bir cilvesini görün! Ve şimdi de Kuddûs isminin askerleri ve memurları olan hayvanata bakın! Kim onlara temizlik yapmayı öğretti? Ve kimin emriyle çalışıyorlar? Acaba yaratılış gayemiz ve vazifemiz Allah'ı tanımak ve O'nu isim ve sıfatlarıyla bilmek olmasına rağmen, hiç bulutlardan indirilen yağmur damlalarıyla yeryüzünün yıkandığını gördüğümüzde Allah'ı Kuddûs ismiyle yâd ettik mi? Her nefes alıp vermede kanımızın temizlenmesiyle Kuddûs isminin tecellisinin üzerimizde olduğunu fark ettik mi?

ANNE KARNINDAYKEN YA KUDDÛS, YA KUDDÛS ESMASINI OKUYAN EVLİYA
Kuddûsi Hazretleri, 11 Rebiyülevvel 1183'de Niğde de doğmuştur. Asıl adı Ahmed Hacı İbrahim'dir. Rivayetlere göre, Kuddûsi Hazretleri henüz anne karnındayken Allah (c.c)'ı Kuddûs İsm-i şerifi ile zikreder ve bunu da annesi duyarmış. Bu sebeple kendisine 'Kuddûsiyem' diye hitap edermiş.

Gülşah KÖPRÜ